

**ВІДГУК
ОФІЦІЙНОГО ОПОНЕНТА**

доктора економічних наук, професора

Пилипенка Любомира Миколайовича

на дисертаційну роботу Лупійчука Антона Ігоровича

на тему «ОБЛІК І КОНТРОЛЬ ІННОВАЦІЙНОГО БУДІВНИЦТВА»,

подану на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» галузі знань 07 «Управління та адміністрування»

Актуальність теми дослідження. Розвиток сучасної глобальної та української економіки перебуває під істотним впливом динамічних технологічних змін. І сфера будівництва не є винятком. Трансформації бізнесу під впливом технологічних змін очевидно зумовлюють підходи до управління ним, а отже й інформаційного забезпечення цього управління. У цьому контексті система бухгалтерського обліку та контролю суб'єктів господарювання також потребує адаптування до нових технологічних умов ведення бізнесу.

Вплив запровадження інноваційних технологій у сфері будівництва на організацію й методику бухгалтерського обліку та контролю можна розглядати щонайменше у двох ракурсах: з одного боку нові способи здійснення виробничих та інших бізнес-процесів будівельних підприємств видозмінюють характеристику предмета і об'єкта бухгалтерського обліку і контролю цих суб'єктів господарювання, а з іншого – застосування нових інформаційних технологій дає змогу розвинути безпосередньо технологічний процес ведення обліку та контролю діяльності будівельних підприємств. З огляду на вказані аргументи задекларована тема дисертаційної роботи Лупійчука А.І. є своєчасною та актуальною.

Зв'язок роботи з науковими планами, програмами, темами.

Дисертаційна робота виконана плану науково-дослідних робіт кафедри обліку і

оподаткування Західноукраїнського національного університету за темами: «Розвиток системи бухгалтерського та управлінського обліку в умовах соціально-економічних викликів» (державний реєстраційний номер 0122U000927); «Цифровізація обліку в системі управління енергетичною та кібернетичною безпекою України у воєнний та поствоєнний періоди» (державний реєстраційний номер 0126U002206). Авторський внесок у розробку вказаних тематик полягав у дослідженні методичного інструментарію обліку і контролю будівництва з використанням інноваційних інформаційних технологій, обґрунтуванні підходів до цифровізації обліково-аналітичного забезпечення управління будівельними проектами на основі технології інформаційного моделювання будівель.

Особистий внесок дисертанта в отриманих наукових результатах.

Дисертаційна робота є самостійно виконаним науковим дослідженням, в якому здобувач сформулював та обґрунтував теоретично-методичні положення й практичні рекомендації щодо обліку й контролю будівельної діяльності за умов застосування інноваційних інформаційних та інших технологій організації та провадження будівельного виробництва. Висловлені в дисертації наукові ідеї, теоретичні розробки й узагальнення належать автору. Особистий внесок дисертанта є достатнім для дисертації на здобуття ступеня доктора філософії.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, їх достовірність та наукова значимість. У дисертаційній роботі містяться обґрунтовані теоретичні положення, концептуальні засади й запропоновані практичні рекомендації, які спрямовані на вирішення важливого наукового завдання щодо удосконалення методики й організації бухгалтерського обліку та контролю інноваційного будівництва.

Визначені в дисертації мета, завдання, предмет, об'єкт дослідження та наукові положення, які характеризують наукову новизну роботи, відповідають

змісту задекларованої теми. Наукові положення, висновки і рекомендації, сформульовані автором у роботі, достатньо обґрунтовані і достовірні. Вони характеризуються новизною, мають науково-теоретичну та практичну цінність.

Обґрунтованість отриманих здобувачем результатів базується на значному обсязі опрацьованих літературних джерел, дослідженні нормативних та законодавчих актів Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, нормативних документів з бухгалтерського обліку, наукових розробок провідних українських і чужоземних учених з проблематики бухгалтерського обліку та контролю будівельного виробництва, періодичних видань, аналітичних матеріалів суб'єктів будівельної діяльності та інтернет-ресурсів.

У роботі використані загальнонаукові та спеціальні методи дослідження, такі як: діалектичний, логічний та історичний, індукції та дедукції, аналізу та синтезу, теоретичного узагальнення, аналогії та абстрагування, порівняння, групування, класифікації та систематизації, причинно-наслідкових зв'язків тощо. Застосовані методи дослідження дали змогу автору обґрунтувати теоретичні положення і розробити практичні рекомендації з удосконалення організаційно-методичного інструментарію бухгалтерського обліку та контролю інноваційного будівництва.

Ступінь наукової новизни результатів дисертаційного дослідження.

Досягнення мети дослідження та виконання поставлених завдань дало змогу дисертанту отримати низку наукових результатів, які характеризуються науковою цінністю та практичним значенням. Наукова новизна отриманих результатів полягає у теоретичному обґрунтуванні і практичному вирішенні низки питань із удосконалення організаційних та методичних аспектів бухгалтерського обліку та контролю процесу будівництва з використанням інноваційних технологій.

До найважливіших наукових результатів, отриманими здобувачем, можна зарахувати такі:

– обґрунтування методики бухгалтерського обліку основних елементів витрат і технологічних процесів будівельного виробництва при використанні технологій 3D-друку, що базується на застосуванні єдиної калькуляційної одиниці «окремий шар викладеної будівельної суміші»;

– організаційно-методичні підходи до виокремлення центрів відповідальності будівельних підприємств за умов застосування BIM-технологій, що є основою формування кластерної структури обліку та управління будівельними підприємствами;

– підходи до удосконалення методики бухгалтерського обліку та контролю інноваційного будівництва з використанням безпілотних літальних апаратів, що, з одного боку дає змогу оптимізувати використання ресурсів підприємства, а з іншого – підвищити рівень об'єктивності розподілу витрат між різними об'єктами обліку;

– розвиток формату та наповнення звіту про управління будівельних підприємств, що дає змогу більш повно врахувати інформаційні запити та інтереси широкого кола стейкхолдерів цих підприємств;

– пропозиції щодо удосконалення інформаційної складової середовища внутрішнього та зовнішнього контролю будівельних підприємств, що базується на поєднанні застосування інноваційних інформаційних технологій та продуктів у будівельному виробництві, зокрема таких як електронна дозвільна система, BIM-моделі, геокадастрові ресурси, аеровізуальний моніторинг тощо.

Основні наукові положення, результати і висновки дисертаційної роботи Лупійчука Антона Ігоровича мають істотну наукову новизну, достатній рівень обґрунтованості, достовірність яких доведена дисертантом.

Повнота опублікування основних положень дисертації. За результатами дисертаційної роботи опубліковано 13 наукових праць загальним обсягом 6,0 друк. арк., з яких особисто автору належить 4,4 друк. арк., серед них: 4 статті – у наукових фахових виданнях України, 9 публікацій – апробаційного характеру.

Внесок автора у працях, що видані у співавторстві, розкрито у списку опублікованих праць, представлених в анотації. На захист винесено виключно результати власних наукових розробок, а також пропозиції здобувача.

Практичне значення отриманих результатів полягає у можливостях прикладного використання науково-теоретичних результатів дослідження та впровадженні удосконаленого організаційно-методичного інструментарію бухгалтерського обліку та контролю операцій будівельного виробництва у діяльність суб'єктів будівельної діяльності.

Основні методичні розробки, рекомендації щодо бухгалтерського обліку та контролю господарських операцій будівельного виробництва з використанням інноваційних технологій впроваджено у практику господарювання українських підприємств, таких як: ТОВ «Аурум-Сіті» (довідка № 12-05/26 від 27.12.2026 р.), ТОВ «Енергосервісна компанія «Адамсон» (довідка № 03-06/26 від 03.06.2026 р.), ТОВ «Добробуд» (довідка № 13-01/26 від 13.01.2026 р.), ТОВ «Тернопільбуд» (довідка № 04/282 від 29.05.2026 р.), ТОВ «НСТІнжиніринг» (довідка № 20260603-1 від 03.06.2026 р.), Консорціум «Укратоммонтаж» (довідка № 03/06-1-1 від 03.06.2026 р.). Теоретичні результати роботи також впроваджені у навчальний процес Західноукраїнського національного університету (довідка № 126-28/1373 від 01.06.2026 р.).

Дискусійні положення та зауваження до роботи.

1. Досліджуючи методику й організацію обліку будівництва за умов імплементації BIM-технологій, дисертант наголошує на можливостях індивідуального врахування в кошторисах і калькуляціях будівельних об'єктів витрат, понесених на отримання просторово-територіальних переваг (с. 85), однак не розкриває методики синтетичного й аналітичного обліку цих витрат як способу їхнього акумулювання перед включенням до кошторисів і калькуляцій.

2. В інформаційній схемі функціональної синхронізації програмного забезпечення за умов інформаційного моделювання будівництва (рис. 2.4, с. 89)

незрозумілим є зв'язок окремих трикутних блоків із суміжними функціональними блоками інформаційно-технологічного типу. Наприклад, який зв'язок блоку «Електронна звітність» з блоком «Програмне забезпечення для ВІМ-планування»?

3. Доцільно провести дослідження ефективності застосування вказаних інноваційних технологій, зокрема безпілотних літальних апаратів для ведення бухгалтерського обліку та контролю будівельної діяльності: чи перевищить ефект від їхнього використання додаткові витрати й видатки на придбання й експлуатацію БПЛА, особливо за умов воєнного стану (заборони застосування БПЛА) та необхідності забезпечення неперервного спостереження.

4. Доцільним було б обґрунтування організаційних аспектів здійснення внутрішнього контролю з використанням запропонованих автором методичних інструментів, зокрема наведених у підрозділі 3.1 аналітичних відомостей, а насамперед визначити хто саме в системі управління будівельним підприємством повинен виконувати ці функції.

Загалом, наведені зауваження не знижують наукової і практичної цінності проведеного дослідження і не впливають на загальну позитивну оцінку дисертаційної роботи.

Загальна оцінка роботи, її відповідність встановленим вимогам.
Дисертаційна робота Лупійчука Антона Ігоровича «Облік і контроль інноваційного будівництва» є актуальним, самостійним, завершеним науковим дослідженням, яке має наукову новизну, практичну значимість та спрямоване на вирішення проблем методики й організації бухгалтерського обліку та контролю діяльності будівельних підприємств за умов використання інноваційних технологій. Основні положення, викладені в дисертації, достатньо апробовані на науково-практичних конференціях та розкриті в наукових працях автора.

Загалом, дисертація на тему «Облік і контроль інноваційного будівництва» за структурою, змістом, загальним обсягом, кількістю наукових публікацій, у

яких оприлюднено її основні положення і наукові результати дослідження, відповідає вимогам, що висуваються до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії та визначені Порядком присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії (що його затверджено Постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12.01.2022 р.), а її автор – Лупійчук Антон Ігорович – заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 071 – Облік і оподаткування.

Офіційний опонент:

доктор економічних наук, професор,
професор кафедри обліку та аналізу
інституту економіки і менеджменту
Національного університету
«Львівська політехніка»

Любомир ПИЛИПЕНКО

Підпис доктора економічних наук, професора, професора кафедри обліку та аналізу інституту економіки і менеджменту Любомира Пилипенка засвідчую:

Вчений секретар

Національного університету
«Львівська політехніка».

к.т.н., доцент

Роман БРИЛИНСЬКИЙ